

Norma nr. 18/2020 privind operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile bancare ale fondului de pensii ocupaționale

În vigoare de la 30 martie 2020

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 261 din 30 martie 2020.

Având în vedere prevederile art. 24 alin. (1) și alin. (2) lit. b), art. 34 alin. (1) lit. c) și i), art. 35, art. 39, art. 40, art. 67 din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale,

în temeiul art. 68 lit. d) din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale,

în baza prevederilor art. 2 alin. (1) lit. c), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 5 lit. c), art. 6 alin. (1) și (2) și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din data de 24 martie 2020,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta normă reglementează operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile bancare ale fondului de pensii ocupaționale, astfel:

a) operațiunile privind viramentele contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii ocupaționale;

b) operațiunile privind decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare;

c) operațiunile privind transferul activelor participanților între fondurile de pensii ocupaționale, potrivit art. 76 din Lege;

d) operațiunile privind plata contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii ocupaționale în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie conform art. 109 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, denumită în continuare *Lege*;

e) operațiunile privind stingerea obligațiilor fondului de pensii ocupaționale.

Art. 2. – Prevederile prezentei norme sunt aplicabile:

a) fondurilor de pensii ocupaționale;

b) administratorilor fondurilor de pensii ocupaționale, denumiți în continuare *administratori*;

c) depozitarilor fondurilor de pensii ocupaționale, denumiți în continuare *depozitari*.

Art. 3. - Termenii și expresiile utilizate în prezenta normă au semnificația prevăzută la art. 3 din Lege precum și următoarele semnificații:

a) *contul colector* - contul bancar al fondului de pensii ocupaționale deschis la banca depozitar pentru efectuarea încasărilor contravalorii contribuțiilor individuale brute ale participanților;

b) *contul operațional* - unul sau mai multe conturi ale fondului de pensii ocupaționale, deschis/deschise la instituții de credit, utilizat/utilizate pentru efectuarea de investiții și pentru stingerea obligațiilor fondului de pensii;

c) *contul de transfer* - contul bancar al fondului de pensii ocupaționale deschis la banca depozitar pentru operațiuni de virament al contravalorii activelor personale transferate ale participanților;

d) *contul DIP pentru plată unică* - contul bancar al fondului de pensii ocupaționale deschis la banca depozitar pentru plata unică a contravalorii activului personal net al participantului la fond în caz de invaliditate și în caz de deces;

e) *contul DIP pentru plăți eșalonate* - contul bancar al fondului de pensii ocupaționale deschis la banca depozitar pentru plata eșalonată a contravalorii activului personal net al participantului la fond în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie conform art. 109 alin. (1) lit. c) din Lege.

CAPITOLUL II

Încasări și plăți efectuate prin contul colector al fondului de pensii ocupaționale

Art. 4. - (1) Operațiunile privind viramentele contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii ocupaționale se efectuează prin intermediul contului colector, deschis la depozitar.

(2) În contul colector al fondului de pensii ocupaționale se înregistrează contribuțiile individuale ale participanților.

(3) Contribuțiile angajatorului și ale angajatului se datorează, se colectează și se virează de către angajator pe baza codului unic de identificare al acestuia, a numelui, a prenumelui și a codului numeric personal al participantului.

(4) Contribuțiile persoanelor prevăzute la art. 79 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Lege sunt virate direct de către participant pe baza numelui, prenumelui și a codului numeric personal.

(5) Administratorul trebuie să organizeze evidența viramentelor menționate la alin. (1), astfel încât să existe o situație clară și corectă a contribuțiilor plătite de angajatori pentru angajați și a celor plătite de angajați, potrivit prevederilor art. 82 și ale art. 85 din Lege.

Art. 5. - (1) Prin contul colector se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) încasarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii ocupaționale, conform extrasului de cont, și identificarea acestora pe baza numelui, prenumelui și a codului numeric personal;

b) plata sumelor virate eronat și necuvenite fondului de pensii ocupaționale, care se regăsesc în contul colector, conform ordinului de plată;

c) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul colector, conform extrasului de cont;

d) transferul dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul colector, în contul operațional, conform ordinului de plată.

(2) În situațiile în care depozitarul constată că sunt încălcate prevederile referitoare la operațiunile de încasări și plăți efectuate prin contul colector al fondului de pensii

ocupaționale, acesta are obligația de a notifica Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., și administratorul până la finalul următoarei zile lucrătoare ulterioare datei constatării.

Art. 6. - (1) Organizarea și evidențierea viramentelor de contribuții se efectuează conform reglementărilor în vigoare.

(2) După identificarea participantului, se efectuează procesul de convertire a contribuției în unități de fond și se virează în contul operațional al fondului de pensii ocupaționale, în baza ordinului de plată.

(3) Sumele din contul colector nu constituie element de calcul al valorii unitare a activului net al fondului de pensii ocupaționale.

Art. 7. - (1) Comisioanele bancare de administrare ale contului colector și cele aferente operațiunilor care se desfășoară prin acesta sunt cheltuieli suportate de fondul de pensii ocupaționale, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

(2) Veniturile din dobânzi aferente contului colector sunt venituri ale fondului de pensii ocupaționale.

CAPITOLUL III

Încasări și plăți efectuate prin contul operațional al fondului de pensii ocupaționale

Art. 8. - (1) Prin contul operațional al fondului de pensii ocupaționale, deschis la depozitar, se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) încasarea sumelor aferente activelor participanților din contul colector al fondului, conform ordinului de plată;

b) investirea în active financiare, conform ordinului de plată;

c) stingerea obligațiilor, inclusiv plata taxei de audit și a comisiunilor de administrare, din activul net al fondului de pensii ocupaționale, conform ordinului de plată;

d) viramentul contravalorii activelor personale transferate ale participanților în contul de transfer, conform ordinului de plată;

e) viramentul contravalorii activelor personale transferate ale participanților din contul de transfer, conform ordinului de plată;

f) plata contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii ocupaționale în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie, în contul DIP, conform ordinului de plată;

g) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul operațional, conform extrasului de cont;

h) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul colector, în contul operațional din contul colector, conform ordinului de plată;

i) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul de transfer, în contul operațional din contul de transfer, conform ordinului de plată;

j) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul operațional din contul DIP, conform ordinului de plată.

k) încasarea cupoanelor, dividendelor și altor sume aferente plasamentelor efectuate;

l) transferul disponibilităților din/către alte conturi operaționale ale aceluiași fond, conform ordinului de plată.

(2) În situațiile în care depozitarul constată că sunt încălcate prevederile referitoare la operațiunile de încasări și plăți efectuate prin contul operațional al fondului de pensii ocupaționale, acesta are obligația de a notifica A.S.F. și administratorul până la finalul următoarei zile lucrătoare ulterioare datei constatării.

(3) Sumele din contul operațional constituie element de calcul al valorii unitare a activului net al fondului.

Art. 9. - (1) Comisionul de administrare prevăzut la art. 42 alin. (1) din Lege se virează în contul bancar al administratorului, concomitent cu emiterea facturii și întocmirea situației centralizatoare a componenței comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii ocupaționale.

(2) Documentele justificative care stau la baza înregistrării în contabilitate a comisionului de administrare din activul net al fondului sunt factura emisă și situația centralizatoare a componenței comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii ocupaționale.

(3) Situația centralizatoare a componenței comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii ocupaționale este document justificativ, întocmit în format electronic, semnat cu semnătură electronică extinsă, și însoțește factura emisă de administratorul fondului de pensii ocupaționale.

(4) Situația centralizatoare a componenței comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii ocupaționale cuprinde următoarele elemente obligatorii:

- a) codul atribuit administratorului și înregistrat în registrul A.S.F.;
- b) valoarea activului net al fondului de pensii ocupaționale;
- c) data de calcul al valorii activului net al fondului de pensii ocupaționale;
- d) valoarea comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii ocupaționale;
- e) numele și prenumele persoanei care a avizat situația centralizatoare.

(5) Situația centralizatoare a componenței comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii ocupaționale prevăzută la alin. (3) se întocmește și se arhivează electronic, păstrându-se pe o perioadă de minimum 10 ani de la constituire.

(6) Elementele prevăzute la 42 alin. (1) din Lege se pot regăsi fie pe o singură factură, fie pe facturi separate, cu respectarea prevederilor prezentei norme.

(7) Cuantumul comisionului de administrare se stabilește prin contractul de administrare și este prevăzut în prospectul fondului de pensii ocupaționale.

Art. 10. - (1) Comisioanele bancare de administrare ale contului operațional și cele aferente operațiunilor care se desfășoară prin contul operațional sunt cheltuieli suportate de fondul de pensii ocupaționale, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

(2) Veniturile din dobânzi aferente contului operațional sunt venituri ale fondului de pensii ocupaționale.

CAPITOLUL IV

Încasări și plăți efectuate prin contul de transfer al fondului de pensii ocupaționale

Art. 11. - (1) Prin contul de transfer al fondului de pensii ocupaționale, deschis la depozitar, se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) viramentul contravalorii activelor personale transferate ale participanților din contul operațional, conform ordinului de plată;

b) viramentul contravalorii activelor personale transferate ale participanților în contul operațional, conform ordinului de plată;

c) încasarea provizionului tehnic din contul de provizion al administratorului, în aceeași zi în care se efectuează transferul activului personal al participantului transferat din contul operațional în contul de transfer al fondului de pensii ocupaționale;

d) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul de transfer, conform extrasului de cont;

e) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul de transfer, din contul de transfer în contul operațional, conform ordinului de plată.

(2) În situațiile în care depozitarul constată că sunt încălcate prevederile referitoare la operațiunile de încasări și plăți efectuate prin contul de transfer al fondului de pensii ocupaționale, acesta are obligația de a notifica A.S.F. și administratorul până la finalul următoarei zile lucrătoare ulterioare datei constatării.

(3) Sumele din contul de transfer nu constituie element de calcul al valorii unitare a activului net al fondului de pensii.

(4) Este interzisă aplicarea de penalități la transfer, conform art. 76 alin. (4) din Lege.

Art. 12. - (1) Comisiunile bancare de administrare aferente contului de transfer sunt cheltuieli suportate de fondul de pensii ocupaționale.

(2) Comisiunile bancare pentru viramentul contravalorii activului net din contul de transfer în contul noului fond de pensii ocupaționale la care participantul a aderat sunt suportate de către participant, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

(3) Veniturile din dobânzi aferente contului de transfer sunt venituri ale fondului de pensii ocupaționale.

CAPITOLUL V

Încasări și plăți efectuate prin conturile DIP ale fondului de pensii ocupaționale

Art. 13. - (1) Prin contul DIP pentru plată unică al fondului de pensii ocupaționale, deschis la depozitar, se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) viramentul contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii ocupaționale în caz de invaliditate, în caz de deces și în cazul deschiderii dreptului la pensie, din contul de operațiuni în contul DIP pentru plată unică al fondului de pensii ocupaționale, conform ordinului de plată și extrasului de cont;

b) plata unică a activului personal net al participantului la un fond de pensii ocupaționale în caz de invaliditate, în caz de deces și în cazul deschiderii dreptului la pensie, conform ordinului de plată și extrasului de cont;

c) plata impozitelor, taxelor și comisioanelor aferente operațiunilor prevăzute la lit. b), conform ordinului de plată;

d) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul DIP pentru plată unică, conform extrasului de cont;

e) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul DIP, din contul DIP pentru plată unică în contul operațional, conform ordinului de plată;

f) încasarea provizionului tehnic din contul de provizion al administratorului în contul DIP pentru plata unică al fondului, în aceeași zi în care se efectuează anularea unităților de fond ale participantului și virarea drepturilor cuvenite;

g) încasarea sumelor din contul DIP pentru plăți eșalonate.

(2) Prin contul DIP pentru plăți eșalonate al fondului de pensii ocupaționale, deschis la depozitar, se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) viramentul contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii ocupaționale în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie din contul de operațiuni în contul DIP pentru plăți eșalonate al fondului de pensii ocupaționale, conform ordinului de plată;

b) plata eșalonată a activului personal net al participantului la un fond de pensii ocupaționale în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie, conform ordinelor de plată;

c) plata impozitelor, taxelor și comisioanelor aferente operațiunilor prevăzute la lit. b), conform ordinului de plată;

d) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul DIP pentru plăți eșalonate, conform extrasului de cont;

e) încasarea provizionului tehnic din contul de provizion al administratorului în contul DIP pentru plata eșalonată al fondului, în aceeași zi în care se efectuează anularea unităților de fond ale participantului și virarea drepturilor cuvenite;

f) viramentul sumelor cuvenite participanților și beneficiarilor către contul DIP pentru plată unică.

(3) În situațiile în care depozitarul constată că sunt încălcate prevederile referitoare la operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile DIP ale fondului de pensii ocupaționale, acesta are obligația de a notifica A.S.F. și administratorul până la finalul următoarei zile lucrătoare ulterioare datei constatării.

(4) Sumele din conturile DIP nu sunt supuse procesului de investire și nu constituie element de calcul al valorii unitare a activului net al fondului.

Art. 14. - (1) Comisioanele bancare de administrare aferente conturilor DIP pentru plată unică și DIP pentru plată eșalonată sunt cheltuieli suportate de administrator.

(2) Comisioanele bancare aferente viramentului contravalorii activului net, în caz de invaliditate, în caz de deces și în cazul deschiderii dreptului la pensie, din contul DIP al fondului de pensii ocupaționale în contul bancar al participantului/beneficiarului, precum și comisioanele asimilate acestuia, inclusiv taxele și impozitele datorate bugetului de stat, sunt suportate de către participant.

(3) Comisionul de retragere a numerarului din contul DIP al fondului de pensii ocupaționale, în cazul în care plata se face prin mandat poștal, este suportat de către participant, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

(4) Veniturile din dobânzi aferente contului DIP pentru plată unică sunt venituri ale fondului de pensii.

(5) Veniturile din dobânzi aferente contului DIP pentru plată eșalonată sunt venituri ale participanților.

(6) Repartizarea dobânzilor bonificate conform art. 13 alin. (2) lit. d) către fiecare participant la un fond de pensii ocupaționale în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie se realizează în funcție de suma existentă în plată și de perioada de timp pentru care optează participantul.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 15. - Termenele prevăzute de prezenta normă care expiră într-o zi de sărbătoare legală sau într-o zi nelucrătoare se vor prelungi până la sfârșitul următoarei zile lucrătoare.

Art. 16. - Nerespectarea prevederilor prezentei norme se sancționează în conformitate cu prevederile cap. XIV din Lege.

Art. 17. - Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data publicării.

p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară

Prim-vicepreședinte

Elena Doina DASCĂLU

București, 25 martie 2020

Nr. 18